

Information om katthållning

Tips och råd till kattägare eller dig som har katter i din omgivning

Foto: Sven-Åke Andersson

Katten är ofta en kär familjemedlem och en värdefull resurs som håller bland annat råttor borta. De flesta katter medför glädje och stör inte någon. Men ibland, framför allt om det blir många katter inne i en tätort, kan de medföra negativa effekter för grannarnas hälsa. Det här informationsbladet kom till för att belysa vilka rättigheter och skyldigheter du har som kattägare och hur din katt kan påverka omgivningen och människors hälsa.

Vad säger lagen?

Som kattägare berörs du bland annat av djurskyddslagen, miljöbalken och lagen om tillsyn över hundar och katter. Djurskyddslagen är till för att skydda kattens hälsa medan de båda sistnämnda reglerar kattens inverkan på omgivningen. Det här informationsbladet berör hur miljöbalkens hälsoskyddsbestämmelser styr katthållning.

Skydd mot olägenhet för människors hälsa

Husdjur ska förvaras och skötas så att de inte orsakar olägenhet för människors hälsa. § 36 Förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd

Med olägenhet för människors hälsa menas en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan negativt och som inte är ringa eller helt tillfällig. Vid bedömning av vad som är en olägenhet ska hänsyn även tas till känsliga personer, till exempel personer med allergi.

De problem som kan uppkomma är till exempel när allergiska personer får oinbjudna kattgäster i sitt hem. Det kan även bli problem när katter lämnar urin, avföring eller revirmarkering på utemöbler, dynor, bilar, sandlådor mm. Detta kan bli en olägenhet om katterna är många.

Kattägarens ansvar

Det är du som kattägare som är ansvarig för att ordna din katthållning så att den inte orsakar olägenhet för grannar eller andra närboende. Du behöver skaffa dig de kunskaper som behövs för att skydda mot olägenhet. Skaffa aldrig fler katter än du kan ta hand om och anpassa din katthållning efter din boendesituation och ditt bostadsområde. Tänk på att du ska kunna ta hand om din katt på ett bra sätt både idag och om 10 år. Visa hänsyn till dina grannar och andra boende i området!

Innekatt eller utekatt?

Många katter som är vana vid det från början fungerar utmärkt som innekatter. Men det förutsätter att katten får tillräcklig bostadsyta, tillsyn, stimulans, sociala kontakter och möjlighet att få utlopp för naturliga behov som att vässa klorna, klättra, jaga och gräva.

Normalt har du även rätt att ha en eller ett fåtal katter som delvis vistas ute. Det finns inget koppeltvång för katter. Men om katterna blir för många kan det lätt uppkomma olägenheter för närboende. Katter som går ute smiter ibland in till grannar eller lämnar föroreningar efter sig i trädgårdar.

Vad kan du som granne göra?

Upplever du att du blir störd av någons katt? Försök att i första hand ta kontakt med katthållaren och diskutera situationen. Förhoppningsvis kan ni lösa det tillsammans. Du kan också vända dig till fastighetsägaren.

Du kan även försöka att freda din egen tomt. Prova i första hand till exempel:

- Specialprodukter som har en lukt som katter inte tycker om. Dessa läggs ut exempelvis runt trädgården eller en särskilt värdefull rabatt. Olika typer av produkter finns att köpa i till exempel zooaffärer.
- Kaffesump eller citron kan användas på samma sätt. Växten vinruta sägs ogillas av katter och kan planteras på strategiska platser.
- Man kan även försöka att hänga upp trådar med band på som sitter i lagom höjd så att det släpar över kattens rygg när den passerar. Det sägs att katter tycker det är obehagligt.

I andra hand kan man införskaffa en ”kattskrämma” som ofta är rörelsestyrd och skickar ut antingen ett ultraljud eller en vattenstråle när den aktiveras av att en katt passerar. Sådana skrämmor bör användas med försiktighet och i samråd med katthållaren. Kattskrämmor har olika räckvidd och man får inte riskera att skrämma bort katten från dess rätta hem.

Observera att du aldrig får fånga in eller skada någons katt! Det kan medföra straffansvar enligt djurskyddslagen och/ eller civilrättsliga regler.

Det är skillnad på att störas av en katt och att det verkligen är en medicinsk olägenhet. Katter finns i samhället och att katter passerar i din närhet är något som normalt får accepteras.

Vad kan miljönämnden göra?

Miljönämnden kan vid behov ställa krav med restriktioner på katthållning om den innebär olägenhet för människors hälsa. Prövning sker individuellt i varje fall.

Märkning och kastrering

Alla katter bör vara ID-märkta med tatuering i örat eller chip under nackskinnet eller åtminstone vara försedda med halsband med telefonnummer dit den hör hemma. Katter som släpps ut bör vara kastrerade. Detta för att inte få många kattungar som det kan vara svårt att hitta nya ägare till. Kastrerade katter revirmarkerar dessutom mindre, slåss inte lika ofta, håller sig mer hemma och larmar mindre under löpperioderna än okastrerade katter.

Vad gör du med din kattsand?

Kattsand ska slängas i hushållssoporna. Om kattsand spolats ner i toaletten finns det stor risk för stopp i avloppet.

Djurskydd

Sedan 1 januari 2009 har länsstyrelsen tillsyn över djurskyddslagen. Det är länsstyrelsen du ska vända dig till:

- När du har frågor om djurskydd och djurhälsa
- När du känner till eller misstänker att ett djur far illa
- Vid frågor om tillstånd för katthållning

Lagen om tillsyn över hundar och katter

I lagen om tillsyn över hundar och katter står att katter och hundar ska hållas under sådan tillsyn som med hänsyn till deras natur och övriga omständigheter behövs för att förebygga att de orsakar skador eller avsevärda olägenheter. Den här lagen har polismyndigheten tillsynen över. Om katter skadar personer eller medför materiella skador, är det polisen du ska vända dig till.

Om du har frågor, kontakta:

Miljökontoret, telefon 0142-850 00 (växel)
Länsstyrelsen, telefon 013-19 60 00 (växel)
Polisen, telefon 114 14